

Muhasebe İle İlgili Kişi Ve Kuruluşlar (Temel Muhasebe Bilgileri)

Dr.Hasan Yalçın, YMM, E.Hesap Uzmanı

Bir işletmenin faaliyet ve sonuçları ile doğrudan ilgili olan kesim sadece o işletmenin sahip veya ortakları değildir. İşletmelerle doğrudan ilgili olan işletme sahip veya ortaklarının yanı sıra o işletme ile ticari, mali ve ekonomik ilişkiler kuran işletmeler veya toplum bireyleri, kredi, finans ve yatırım kuruluşları ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşları işletmenin faaliyet ve sonuçları ile ilgilenmekte ve bu konuda sağlıklı ve güvenilir bilgi sahibi olmak istemektedirler. İşletmelerin faaliyet ve sonuçları konusunda bilgi kaynağı ise o işletmenin muhasebe kayıt ve belgeleri ile bunlara dayanılarak hazırlanmış mali tablolarıdır.

Muhasebenin yaratmış olduğu bilgiler geniş bir kesim tarafından takip edilmekte ve kullanılmaktadır. Bu gruplar en genel yaklaşımla işletme içi ve işletme dışı kullanıcılar olarak ayrılmaktadır. İşletme içi kullanıcılar yöneticiler, işletme çalışanları olurken işletme dışı kullanıcılar kredi kuruluşları ve yatırımcılardır. Bunun dışında toplumun geniş bir kesimi işletmenin sonuçları ve bu sonuçları ortaya çıkar muhasebenin bilgileri ile ilgilenirler. Bu kişi ve kuruluşlar aşağıda özetlenmiştir.

İşletme Sahipleri İşletmelerin gelişmişlik düzeyi ile bağlantılı olarak sahiplik ve yönetim bir birinden ayrılır. Bazı iş kolları özellikle profesyonel yönetimi zorunlu kılar. İşletme sahipleri işletmedeki mevcut yatırımları ve yöneticileri ile ilgili karar verirken işletmenin yarattığı sonuçlara ihtiyaç duyar ve yarattığı sonuçlarla yakından ilgilenir.

İşletmenin yarattığı sonuçları ise muhasebenin ürettiği mali tablolar ortaya koyar. Bu nedenle işletme sahipleri muhasebe ile ve onun sunduğu mali tablolar ile yakından ilgilidir.

İşletme Personeli İşletmenin yarattığı sonuçlarla yakından ilgilenen diğer bir grupta işletme çalışanlarıdır. Bu grup işletmenin karlılığı ve devamlılığı ile yakından ilgilenerek işletmeden olan

taleplerinin ve kendileri ile ilgili verecekleri kararların verilerini elde etmeye çalışırlar. Sürekli zarar eden bir işletmeden ücret artışı talep etmek gerçekçi olmayabileceği gibi bu işletmede işin devamlılığı da şüphelidir.

İşletme Yöneticileri İşletme yöneticileri gerek günlük operasyonda gerekse ileriye dönük alacakları kararlarda muhasebe verilerine ihtiyaç duyarlar. İşletmenin hedeflerinin ve bütçelerinin takibi performansının ölçümü muhasebe tarafından düzenlenen veriler doğrultusunda yapılır. Bu nedenle işletmede her düzeydeki yönetici muhasebe verilerine ihtiyaç duyar ve onun ürettiği raporlarla yakından ilgilenir.

Kredi Kuruluşları İşletmeye kredi veren veya verecek olan kredi kuruluşlarının birinci yaklaşımı verdikleri kredinin geri dönüşü olup olmayacağı yönündedir. Muhasebenin yaratmış olduğu mali tablolarla yakından ilgilenirler. Bu tablolarda yer alan verilere dayanarak mali analizler yaparak işletmenin kredibilitesini tespit etmeye çalışırlar. Bu tespitler sonucunda işletme hakkında olumlu veya olumsuz bir kanaata ulaşırlar.

Yatırımcılar Yatırımcı kişi ve kuruluşlar yatırım yapacakları şirketleri tespit ederken, yatırımlarının geri dönüşünü hesaplarken ve yatırımları ile ilgili diğer kararları alırken işletme ile ilgili verilere ihtiyaç duyarlar. İşletmenin mali tablolarından hareketle işletmenin karlılığı ve finansal yapısı hakkında bilgi elde ederek bu bilgileri amaçları doğrultusunda kullanırlar.

Müşteriler ve Tedarikçiler İşletmenin mal ve hizmet sattığı müşterileri ve mal ve hizmet satın aldığı tedarikçileri de işletmenin karlılığı ve sürekliliği ile yakından ilgilenir. Satıcılar işletmeye satışlarının devamlılık taşıyıp taşımadığı, verdikleri mal ve hizmetlerin bedellerinin

tahsilatının yapılıp yapılamayacağı sorusunun cevabı ararken, alıcılar ise mal ve hizmet arzında aksama olup olmayacağı sorusunun cevabını arar. Bu amaçlar doğrultusunda muhasebenin ürettiği mali tablolarla ilgilenirler.

Devlet- Hükümet Devletler için en sağlam gelir kaynağı vergidir. Gelişmiş vergi sistemlerinde vergileme beyan esasına dayanmaktadır. İşletmelerin ödeyecekleri vergiler muhasebe tarafından üretilen mali tablolardan ve bu tablolara dayanarak verilen beyannameler üzerinden hesaplanır. Bu yönü ile hükümet muhasebe verileri ile yakından ilgilenir ve bu verilerin doğruluğuna yönelik denetimler yapar. Ayrıca hükümet maliye ve vergi politikalarının belirlenmesi için işletmelerin yaratmış olduğu sonuçlarla yakından ilgilenir.

Kamu Yukarıda belirtilenlerin dışında toplumun geniş bir kesimi işletmenin yarattığı sonuçlarla ve bu sonuçları ortaya çıkaran ve mali tablolar vasıtası ile sunan muhasebe ile ilgilenirler. İşletmenin karlılığı ve devamlılığı geniş bir kesimi yakından ilgilendirir.